UUTISET

Asunnolla ja kiinteistöllä on arvoa, jos siitä ja omasta taloudesta pitää huolta. **PANKINJOHTAJA JARI TIRKKONEN, OP-POHJOLA**

Yritysrahoituksen ja asuntokaupan lainavakuudet tiukkenevat koko maassa

Pk-yrityksillä alkaa olla isoja vaikeuksia lainavakuuksissa kiinteistöjen arvon laskiessa. Ongelmia on sekä maakunnissa että etelän kasvukeskuksissa.

Suomen Yrittäjien ekonomisti **Petri Malinen** puhuu jo isoista vakuusongelmista pk-yrityksissä. Ne liittyvät kiinteistöjen arvon muutoksiin.

Epävarmuus liittyy siihen, löytyykö kiinteistölle ostajaa tulevaisuudessa ja mihin hintaan. Onko kiinteistö tiukan paikan tullen realisoitavissa?

Maakunnissa ei erityisongelmia

Pankinjohtaja **Jari Tirkkonen** OP-Pohjolasta pitää liioitteluna viime aikojen keskustelua asuntojen ja kiinteistöjen syvenevästä hintakuilusta maan eri osien välillä.

Taantuvilla seuduilla arvo laskee eikä kauppa käy, Suomen Hypoteekkiyhdistys kuuluttaa äänekkäimmin.

”Asunnolla ja kiinteistöllä on arvoa, jos siitä ja omasta taloudesta pitää huolta”, Tirkkonen vastaa.

Johtaja **Timo Hulkko** POP Pankkiliitosta ei näe maakunnissa erityisiä ongelmia lainavakuuksissa kasvukeskuksiin verrattuna.

Poikkeuksen muodostavat rakennukset, joille ei ole kysyntää eli sijainti ja kunto ovat huonot. Näitä löytyy maakunnista ja kasvukeskusten tuntumasta.

Tällaiselle kohteelle on vaikea määrittää käypää hintaa ja vakuusarvoa. Kaavat ympärillä muuttuvat, lentomelu piinaa tai ympäristöhaitat vaivaavat.

”Vakuusarvo saadaan maapohjasta purkukustannuksilla vähennettynä”, Hulkko arvioi.

Osa yrityksistä ei Hulkon mukaan saa rahoitusta oikein mitenkään hyvinä eikä huonoina aikoina.

Pankkisääntely vaikuttaa

Pankkisääntely vaikuttaa Malisen mukaan pankkien toimintaan. Vakuuskysymyksissä tilanne muuttuu varsinkin lainoja uusittaessa.

Paluuna vanhaan Malinen kokee sen, että yrittäjät joutuvat panttaamaan yksityisomaisuutta yritysomaisuuden lisäksi. Vaihtoehto on hakea muuta kallista vakuutta.

”Yritysten on vaikea hyväksyä sääntelyn myötä laajentunutta hintahaitaria.”

Keskisuurille luodaan joukkorahoitusta

Malinen kannustaa yrityksiä hankkiutumaan joukkovelkakirjoihin. Keskisuurille yrityksille ovat markkinat muodostumassa suurten lailla.

Suomessa pankit rahoittavat 80-prosenttisesti pk-yrityksiä ja Euroopassakin 75-prosenttisesti. Osuus on poikkeuksellisen suuri. USA:ssa osuus on neljännes.

Finnveralta ja julkisilta rahoittajilta Malinen toivoo lisätakauksia yrityksille. Hallitus esittää valtuuksien lisäämistä ehkä jo loppuvuonna.

”Julkiset rahoittajat eivät yrityksiä juuri rahoita, jollei pankki lähde mukaan.”

PENTTI VÄNSKÄ

Pankinjohtajat pitävät keskustelua maaseutukiinteistöjen arvon laskusta liioiteltuna.

Tirkkonen sanoo yritysten saavan Suomessa pankkirahoitusta muuta Eurooppaa paremmin. Pankit noudattavat varovaisuuden periaatetta.

”Sitä noudatetaan aina. Tilanne ei ole juuri muuttunut.”

Kotitalouksien lainan saannin ja hinnan ratkaisee Tirkkosen mukaan maksukyky. Yrityksissä seurataan kassavirtaa: kykeneekö yritys maksamaan lainansa pois.

Suuryritysten kanssa varsinkin OP-Pohjola voi sopia sopimusvakuuksista reaalivakuuksien sijasta.

JUHANI VIITALA

Video opastaa palojen ehkäisyyn

Maatiloilla on merkittävä riski suuriin palovahinkoihin. Tilojen kasvun myötä vahinkojenkin arvo on noussut. Pahimmillaan palo tuhoaa yrittäjän elinkeinon.

Lähitapiolan, Melan ja MTK:n tuottamalla videolla porsastuottaja, Suomen sikayrittäjien puheenjohtaja **Martin Ylikännö** kertoo omatoimisesta varautumisesta, tiedostamisesta ja ennakoinnista maatilapalon ehkäisemiseksi.

Pienilläkin asioilla voi olla suuri merkitys palontorjunnassa. Esimerkiksi helppo kulku tuotantorakennuksen ullakkotilaan madaltaa kynnystä lähteä tarkastuskäynnille.

Yli puolet maatilapaloista alkaa sähkölaitteista. Sähköasennukset tulisi aina teettää ammattilaisella. Yrittäjän tehtävä on seurata laitteiden kuntoa ja huollattaa ne ajoissa.

Tiedostaminen ja ennakointi palontorjunnassa -video on Turvallinen maatila -sarjan tuorein ja viimeinen video. Se on ladattu Youtubeen ja katsottavissa myös Maaseudun Tulevaisuuden verkkosivuilla osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi/maaseutu/videot-ja-kuvat*.

MT

Nettiyritys lupaa palkkaa ilman byrokratiaa

Pimeä työ on riesana yksityisessä palkkauksessa

Työvoiman palkkaaminen lyhytaikaisiin työsuhteisiin on Suomessa byrokraattista.

Verkossa toimintansa elokuussa aloittava palkkaus.fi-nettiyritys perustettiin viime vuonna.

”Mottomme kuuluu: palkkaa ilman byrokratiaa. Käytännössä pyöritämme työnantajan puolesta työntekijän palkkaamiseen liittyvät paperityöt”, kertoo toimitusjohtaja **Janne Isosävi**.

Verottajan palkka.fi on laskentatyökalu, josta palkkaus.fi eroaa monipuolisuudellaan.

”Hoidamme kaiken palkkausprosessiin liittyvän alusta alkaen työsopimukseen, vakuutusasioihin ja palkanmaksuun liittyen”, Isosävi kertoo.

Harmaata taloutta vastaan

Liikeidea syntyi omakohtaisten kokemusten kautta.

”Kun perheessämme tuli tarve ulkopuoliselle lastenhoitajalle, osoittautui yksityinen palkkaus erittäin monimutkaiseksi.”

Isosävin mielestä nykytilanne altistaa pimeän työn tekemiselle.

”Sehän ei ole kenenkään etu, että kaikki tapaturmavakuutukset ja eläkkeet jäävät hoitamatta. Mietittiin, mitä voisi tehdä laillisen työn tekemisen ja teettämisen kynnyksen madaltamiseksi molemmissa päissä. Ja samalla huolehtia, että lailliset velvoitteet tehdään selkeästi sekä läpinäkyvästi, ja hoidetaan pilkulleen.”

Viime vuonna yhtiön yritystiimi kiersi verottajan ja työmarkkinaosapuolien pakeilla tiedustelemassa, olisiko palvelulle tarvetta.

”Saimme rohkaisevaa palautetta”, toteaa Isosävi.

Palvelu lanseerataan elokuussa

Yritys on kesän yli testikäyttövaiheessa, ja toiminta käynnistyy varsinaisesti elokuussa. Palvelu on lähtökohtaisesti räätälöity kotitalouksien palkkaustarpeisiin.

”Myöhemmin laajennamme toimintaamme y-tunnukselliselle puolelle. Pienet yritykset ja yhdistykset ovat luontevaa kohderyhmää”, sanoo Isosävi.

Kesän aikana sivustoille aukenee raksaloki, jossa on saatavilla tietoa rakentamiseen liittyvistä velvoitteista.

”Raksalokissa voi helposti kirjata ylös tehdyt työt, jotka liittyvät omakotitalon rakennusprojektiin. Kun hanke valmistuu, on helppo antaa verottajalle raportti tehdystä työstä.”

JUKKA KOIVULA

Joutsenmerkki tiukentaa tulisijojen päästörajoja

Tulisijojen hiukkas- ja häkäpäästöjen raja-arvot tiukentuvat Joutsenmerkin myöntämisen yhteydessä. Myös pintakäsittelyaineiden ja kivilouhinnan vaatimukset kiristyvät.

Joutsenmerkki on pohjoismainen ympäristömerkki. Se edistää kestävää kehitystä.

Joutsenmerkitty tuote on ympäristön kannalta parhaiden joukossa.

Vain Joutsenmerkki on asettanut rajoja hiukkaspäästöille. Se huomioi myös myöhemmin voimaantulevan Ecodesign-direktiivin päästövaatimukset.

Joutsenmerkin vaatimukset painottavat tulisijojen oikeaa käyttöä ja tehokkuutta. Myös oikeanlaisen polttoaineen merkitystä on korostettu.

Kriteerit varmistavat tulisijojen ympäristöystävällisyyden tuotannon, käytön ja jätehuollon aikana.

Joutsenmerkin vaatimukset painottavat tulisijojen oikeaa käyttöä ja tehokkuutta.

Tuoreessa suomalaisessa ilmastoraportissa vaadittiin puun pienpoltosta aiheutuvien nokipäästöjen rajoittamista. Samalla suositeltiin puhtaamman puunpolton opettelua ja uusien tulisijojen päästörajoitusten tiukentamista.

Raportti esitti Joutsenmerkin hakemista vähäpäästöisille puukiukaille. Lisäksi merkki voidaan myöntää muillekin suljetuille tulisijoille, kuten kamiinoille ja kaakeliuuneille.

Noki ja muut pienhiukkaset aiheuttavat Suomessa vuosittain satoja ennenaikaisia kuolemia.

Nokipäästöt myös lämmittävät ilmastoa hiilidioksidin jälkeen toiseksi voimakkaimmin.

TIINA HEIKKINEN

Poliisin tietojärjestelmäuudistus viivästyy vuosia

Poliisin tietojärjestelmäuudistus viivästyy vuosia.

Uuden viranomaistietojärjestelmän Vitjan oli tarkoitus tulla käyttöön tämän vuoden alussa.

Perjantaina poliisi ja järjestelmän toimittaja Tieto kertoivat purkavansa sopimuksen aikatauluongelmien takia.

Tammikuussa järjestelmästä otettiin käyttöön vasta pieni osa, Retu-tuntomerkkijärjestelmä.

Poliisi kilpailuttaa nyt uuden toimittajan. Poliisitarkastaja **Mika Pasasen** mukaan tavoitteena on purkaa iso tietojärjestelmäkokonaisuuden toimitus pienempiin osatoimituksiin.

”Merkittävä osa paloista valmistuu käyttöönottoon ensi ja seuraavan vuoden aikana.”

Vitja-uudistuksessa integroidaan poliisin eri tietojärjestelmät. Uutta järjestelmää käyttävät myös Tulli, Rajavartiolaitos, Puolustusvoimat ja Hätäkeskuslaitos.

Hankkeen arvioidaan maksavan 25 miljoonaa euroa.

Poliisi saa nyt Tiedolta 7,5 miljoonan euron korvauksen muun muassa viivästyksestä aiheutuneista vahingoista.

PAULA LIESMÄKI

JUHA RUIPPO

Lars Petter Bartnes

Norjan tuottajille uusi puheenjohtaja

Norjan maataloustuottajien järjestön Bondelagin uusi puheenjohtaja on **Lars Petter Bartnes**.

Edellinen puheenjohtaja **Nils Björke** oli talvella ilmoittanut, ettei halua jatkaa. Hän oli puheenjohtaja viisi vuotta.

Bartnes on 45-vuotias agronomi. Hänellä on Keski-Norjassa Steinkjerissa maitoja siipikarjatila. Hän on ollut Bondelagin johtokunnan jäsen vuodesta 2008.

Varapuheenjohtajina jatkavat **Kristin Ianssen** ja **Brita Skallerud**.

Norjalaisviljelijöillä iso mielenosoitus

Norjan viljelijöillä oli 20. toukokuuta Oslossa mielenosoitus. Paikalle tuli yli 5 000 viljelijää, ja myös muualla oli traktorimarsseja ja tapahtumia. Norjassa on 45 000 maatilaa.

Viljelijät osoittivat mieltä hallituksen tekemää maatalousratkaisua vastaan. Tuottajajärjestö irtisanoutui sen valmistelusta. Vuosikokous äänesti jälkikäteen, oliko irtaantuminen oikea ratkaisu. Se sai 95-prosenttisen hyväksynnän.

Tuottajajärjestö kampanjoi viime syksyn vaaleissa maaseutua lähellä olevien puolueiden puolesta, mutta ne kärsivät tappion.

Maatalousministeri **Sylvi Listhaug** on markkinahenkisestä edistyspuolueesta. Hän oli paikalla kokouksessa perustelemassa tehtyjä ratkaisuja. Paikalla oli edustaja myös viidestä muusta puolueesta edustaja. Bondelag lähettää vuosikokoukseen kutsun kaikille puolueille, ja niiden edustajat saavat käyttää puheenvuoron.

HEIKKI VUORELA